

REFERAT §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme d. 24-06-2025

Mødedato	Tirsdag d. 24. juni 2025 kl. 16:00
Mødested	Bogense Rådhus, Mødelokale 2
Mødedeltagere	Bo Jakobsen, Anne-Lise Sievers, Mette Landtved-Holm, Kasper Solberg, Anja Lund, Helle Waagner, Nikolaj Vang, Jane Yndgaard

Indholdsfortegnelse

Forebyggelse af rygning og nikotinbrug blandt unge.....	3
Skolefravær i Nordfyns Kommune – undersøgende indsats.....	5
Udvalgets kompetence til igangsættelse af indsatser, prøvehandlinger mv.....	8
Sundhedsprofilundersøgelse for børn og unge i Nordfyns Kommune.....	10
Anbefalinger og konklusioner fra Trivselskommissionen.....	13
Eventuelt.....	15
Næste møde.....	16
Præsentationsmateriale.....	17
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	18

Punkt 16: Forebyggelse af rygning og nikotinbrug blandt unge

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme efterspurgte på mødet den 6. maj 2025 viden om tilskudsmuligheder til rygestopmedicin, projektet Fyn Forebygger og erfaringer fra andre kommuner.

På mødet vil Katrine Frost Grønholdt, sundhedskonsulent i Nyborg Kommune, og Trine Ulf Enslev, leder af Sundhed og Forebyggelse i Nyborg Kommune, holde et oplæg om Nyborg Kommunes samlede tilgang og erfaringer i arbejdet med forebyggelse blandt unge.

Herudover beskriver nærværende sag Nordfyns Kommunes deltagelse i Fyn Forebygger og giver overblik over rammerne for tilskud.

Administrationens indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter, hvordan erfaringer fra Fyn Forebygger og erfaringer fra Nyborg Kommune kan anvendes i det videre arbejde med at styrke den lokale indsats mod rygning og nikotinbrug blandt Nordfyns unge.

Sagens baggrund

På mødet den 6. maj 2025 pegede udvalget på behovet for at få et overblik over Nordfyns Kommunes indsats mod rygning og nikotinbrug blandt unge.

Der blev efterspurgt viden om tre forhold:

1. Inspiration fra andre kommuner, herunder særligt erfaringerne fra projekterne i Nyborg
2. Hvilke erfaringer og muligheder projektet Fyn Forebygger rummer for Nordfyns Kommune
3. Mulighederne for at yde økonomisk tilskud til rygestopmedicin som en del af en samlet indsats

Ad 1: Indsatser i Nyborg Kommune i forhold til forebyggelse af rygning og nikotinbrug

Nyborg Kommune har gennem flere år arbejdet strategisk og tværgående med forebyggelse og sundhedsfremme, understøttet af en klar politisk prioritering og en stærk organisatorisk struktur.

På mødet gives en introduktion til Nyborg Kommunes tilgang, organisering og konkrete erfaringer - med særligt fokus på indsatsen for at forebygge rygning og nikotinbrug blandt børn og unge.

Indsatsen er datadrevet og baseret på et bredt samarbejde mellem kommune, skoler, forældre og civilsamfund.

Oplægget vil blandt andet også give inspiration til, hvordan data kan bruges til at skabe fælles politisk forståelse og prioritering af indsatsområder.

Oplægget vil lægge vægt på følgende tre centrale elementer:

- Det organisatoriske og datamæssige ophæng: I Nyborg Kommune er Samarbejde på tværs om sundhed et bærende princip i Sundhedspolitikken. Der hviler således et tværgående ansvar for at samarbejde om sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, som et integreret fokus i arbejdet med kerneopgaven i hele organisationen. Indsatserne under sundhedspolitikken er forankret i flerårige indsatsområder og understøttes af systematisk anvendelse af data fx sundheds- og ungeprofildata, som grundlag for prioritering af indsatser. Data bruges aktivt til at skabe fælles forståelse af udfordringsbilledet og til at understøtte politiske prioriteringer og en målrettet indsats, hvor forebyggelseseffekten er størst.
- Fælles om ungelivet og forebyggende indsatser vedrørende unges nikotinforgbrug: Nyborg Kommune deltager som én af 15 kommuner i det nationale program Fælles om ungelivet (partnerskab mellem Sundhedsstyrelsen og TrykFonden). Programmet har fokus på at skabe en ungekultur med fællesskaber, hvor rusmidler som alkohol og nikotin fylder mindre. Det er et centralt element i Fælles om ungelivet at mobilisere blandt andre de voksne omkring de unge, herunder særligt forældrene. Udover Fælles om ungelivet er der i Nyborg Kommune en høj prioritering af den forebyggende indsats i forhold til at nedbringe tobaks- og nikotinforgbruget blandt børn og unge. Denne indsats supplerer den sundhedsfremmende indsats i Fælles om ungelivet.

- Røgfri SAMMEN: Fra projekt til drift med fokus på tværgående samarbejde om tobaksforebyggelse. Efter en 4-årig projektperiode støttet af Sundhedsstyrelsen, er Projekt Røgfri Sammen under forankring i kommunens drift. Indsatsen har omfattet faglig opkvalificering af frontmedarbejdere på socialområdet, rygestop for sårbare målgrupper og et tværfagligt samarbejde om rekruttering af borgere med sårbarhed til stopforløb. Projektet har været kendetegnet ved et stærkt tværgående samarbejde - blandt andet med social- og beskæftigelsesområdet - og har understøttet en fælles tilgang på tværs af lovgivninger og målgrupper.

Ad 2: Fyn Forebygger

Fyn Forebygger er et flerårigt samarbejdsprojekt i Sundhedsklynge Fyn med fokus på at reducere nikotin- og alkoholforbrug blandt unge gennem en tværsektoriel og tværfaglig indsats. Projektet blev godkendt politisk i oktober 2024 og igangsættes i løbet af 2025.

Projektet omfatter en fælles involveringsproces med fokusgruppeinterviews, workshops og afprøvning af lokale prøvehandling i ungemiljøer - eksempelvis på uddannelsesinstitutioner. Indsatsen er forankret i nationale anbefalinger og skal samtidig understøtte implementeringen af den kommende folkesundhedslov.

Nordfyns Kommune deltager som partner og bidrager med organisatoriske og økonomiske ressourcer. Kommunens økonomiske andel udgør 54.000 kr. over projektets treårige periode. Projektet ledes af en fælles projektleder og understøttes af en tværgående projektorganisation med deltagelse af de fynske kommuner, regionen, almen praksis og øvrige aktører.

Ad 3: Afklaring af muligheder for tilskud til rygestopmedicin

Tilskud til lægemidler er reguleret i Sundhedsloven, hvor det fremgår, at regionsrådet yder tilskud til køb af lægemidler, som Lægemiddelstyrelsen har meddelt tilskud til efter reglerne i loven.

Kommuner kan derfor ikke lovligt give tilskud eller gratis behandling til lægemidler på eget initiativ.

En række kommuner har modtaget midler fra *Pulje til ryge- og nikotinstoptilbud til børn og unge*, som er en del af den nationale forebyggelsesplan. I perioden 2024-2027 er der afsat i alt 58,5 mio. kr. til udvikling og afprøvning af kommunale tilbud målrettet børn og unge under 25 år.

Puljen har blandt andet åbnet mulighed for brug af (vederlagsfri) medicin, under forudsætning af, at stoprådgiveren udarbejder en plan for at trække ud af medicinen som led i et fagligt forløb. Det skal understreges, at dette kun gælder for kommuner, der har opnået midler fra puljen - og derfor udgør en begrænset og projektbaseret indsats.

Regeringen har med Kræftplan V tilkendegivet, at der afsættes 21 millioner kroner i 2025-2027 til, at kommunerne kan udlevere vederlagsfri rygestopmedicin. Det vil være op til kommunerne - i dialog med borgeren - at vurdere, om rygestopmedicin er et relevant tilbud, herunder om medicinen skal udleveres vederlagsfrit. Derfor forventes det, at kommunerne på sigt vil kunne yde tilskud til rygestopmedicin til kræftpatienter og storrygere.

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Drøftet på baggrund af oplæg fra Nyborg Kommune.

Udvalget ønsker at arbejde videre med rygestop og forebyggelse af rygning både blandt unge og voksne, herunder med fokus på særligt udsatte grupper, og besluttede, at administrationen allerede nu skal igangsætte en mere koordineret kommunikation - både internt og borgerrettet - om Nordfyns Kommunes indsatser og tilbud på dette område.

Punkt 17: Skolefravær i Nordfyns Kommune – undersøgende indsats

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme besluttede på mødet den 6. maj 2025 at tage initiativ til en fælles undersøgende indsats om skolefravær i Nordfyns Kommune i samarbejde med Børn- og Ungeudvalget.

Formålet er at drøfte retning, mål og tilgange for det videre arbejde og sikre en helhedsorienteret tilgang, der kan føre til styrket deltagelse i skole og fritidsliv for børn og unge. Indsatsen skal skabe overblik over omfang, årsager og mønstre i skolefraværet og vurdere, hvordan eksisterende og nye indsatser kan supplere hinanden.

På mødet vil udvalget blive orienteret om det nyetablerede tilbud i Nordfyns Kommune: KIS - Kom i skole samt dets praksis. Derudover vil der være deltagelse af en skoleleder fra Nordfyns Kommune, som orienterer om skolernes forebyggende arbejde med at undgå elevfravær.

Administrationens indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter:

1. Den videre indsats mod skolefravær, herunder:

- Hvilke data og typer af viden der bør indsamles og analyseres
- hvordan relevante, eksterne metoder og erfaringer kan inddrages

2. Hvordan samarbejdet med Børne- og Ungeudvalget tilrettelægges, så der sikres en koordineret og tværfaglig indsats med respekt for Børne- og Ungeudvalgets formelle ansvar for skoleområdet.

Sagens baggrund

Fraværsregistrering og udvikling i skolefravær i Nordfyns Kommune

Begrebet skolefravær anvendes, da det er mere fleksibelt, neutralt og løsningsorienteret end fx skolevægring. Det muliggør en mere konstruktiv tilgang til skoleudfordringer og anerkender, at årsagerne til fravær ofte er komplekse og ligger uden for barnet selv.

Fraværsregistrering - Procedurer for registrering og opfølgning

Nordfyns Kommune har en fælles procedure for fraværsregistrering og opfølgning i dagtilbud og skole. Proceduren har til formål at sikre en ensartet praksis på tværs af skoler og aldersgrupper samt at understøtte tidlig opsporing og handling ved bekymrende fravær. Proceduren er forankret i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om elevfravær og omfatter både registreringspraksis og konkrete handleanvisninger, fx ved 10 % og 15 % fravær i et kvartal. Den beskriver desuden ansvarsfordeling mellem lærere, ledelse og forvaltning samt krav til dokumentation, opfølgning og underretning.

Der registreres systematisk fravær i skolernes administrative systemer (MU-elev), og skolerne arbejder aktivt med at identificere fraværmønstre. Ved fravær over visse tærskler igangsættes dialog med hjemmet, konsultative møder og - om nødvendigt - underretning til Børn- og Familieafdelingen.

Som led i den fælles undersøgende indsats blev der i januar 2024 præsenteret en lokal kortlægning for Børne- og Ungeudvalget, som afdækker skolernes erfaringer med årsager til og håndtering af elevfravær.

Kortlægningen viser, at de hyppigste årsager til skolefravær er angst og socialkognitive vanskeligheder, hvilket også bekræftes af skolernes ledelser. Andre årsager som stress, depression og samarbejdsudfordringer med forældre nævnes i mindre omfang. Der er enighed om, at årsagerne ofte er komplekse og kræver individuelle løsninger.

Skolerne arbejder målrettet med tidlig indsats og fleksible løsninger, herunder støtte i klassen, reduceret skema og afhentning i hjemmet. Indsatsen forankres i et tæt tværfagligt samarbejde med PPR og Børn og Familie, og AKT-lærere anvendes til at afdække bagvedliggende årsager. Indsatserne understøtter ambitionen om at sikre elevernes tilbagevenden til skolen og forebygge yderligere fravær.

Proceduren er vedlagt som bilag 1.

Udvikling i skolefravær i Nordfyns Kommune

Gennem det seneste årti har skolefraværet i Nordfyns Kommune været relativt stabilt. I perioden fra skoleåret 2010/2011 til 2020/2021 har det gennemsnitlige fravær ligget mellem 4,7 % og 6,3 %. Fraværet har i disse år fulgt landsgennemsnittet tæt og har generelt ligget lidt lavere.

Fra skoleåret 2020/2021 til 2021/2022 sker der dog en markant stigning i fraværet - både i Nordfyns Kommune og på landsplan. I Nordfyns Kommune stiger fraværet fra 5,1 % til 8,4 %, mens landsgennemsnittet stiger tilsvarende fra 5,1 % til 8,2 %. I skoleåret 2022/2023 er fraværet i Nordfyns Kommune på 8,5 %, mens det nationale gennemsnit falder til 7,2 %. I skoleåret 2023/2024 er fraværet fortsat 8,5 % i Nordfyns Kommune, mens det nationale gennemsnit er steget til 7,4 %.

Viden og erfaringer om skolefravær i andre kommuner

Erfaringer fra andre kommuner viser, at en tidlig, helhedsorienteret og tværfaglig tilgang er central i arbejdet med skolefravær. Mange kommuner arbejder med systematiske procedurer for tidlig opsporing og med stærkt tværgående samarbejde mellem skole, PPR, socialrådgivere og familieindsatser.

Flere kommuner, herunder Hvidovre, Aarhus og Gladsaxe, har opnået gode resultater med:

- Systematisk opsporing og tidlig indsats ved begyndende fravær
- Formaliserede tværfaglige samarbejdsmodeller
- Brug af fleksible og differentierede tilbud, fx gruppeforløb, alternativt læringsmiljø eller støttet tilbagevenden til skole
- Inddragelse af forældre og barn som aktive parter i løsningen

Samarbejdsmodel for skolefravær og implementering gennem KIS - Kom i skole

Social- og Boligstyrelsen har i samarbejde med tre kommuner udviklet en model for håndtering af bekymrende skolefravær. Modellen tager udgangspunkt i, at fravær er et fælles ansvar og skal håndteres med afsæt i barnets ønsker og behov. Erfaringerne viser, at modellen bidrager til øget trivsel og lavere fravær blandt børn og unge.

Modellen bygger på en helhedsorienteret indsats og tæt samarbejde mellem skole, PPR, myndighed og netværket omkring barnet. Indsatserne spænder fra kollektive tiltag i klassen til individuelle og netværksbaserede løsninger. En central organisatorisk forudsætning er etableringen af et tværfagligt kom-i-skole-team med særlig viden om fravær og med fokus på tillidsskabende samarbejde med børn, forældre og fagpersoner.

KIS - Kom i skole i Nordfyns Kommune

Nordfyns Kommune her etableret det lokale tilbud KIS - Kom i skole, som konkret omsætter principperne fra samarbejdsmodellen til praksis. KIS er centralt forankret i Videnscentret og bemandet med et tværfagligt team bestående af psykologer, fysioterapeuter, ergoterapeuter, specialpædagoger, skolefraværskonsulent, fremskudt socialrådgiver og Familiehuset. Teamet arbejder med både rådgivende og udførende opgaver og har en udgående funktion.

KIS-teamet samarbejder tæt med skolernes ressourcecentre og øvrige relevante aktører og har et kontinuerligt fokus på systematisk dokumentation, handleplaner og inddragelse af barnets perspektiv. KIS-forløb indebærer bl.a. sparring, tiltag i klasser, læringsmiljø og hjem, samt gruppeforløb.

I foråret 2025 gennemføres fire individbaserede KIS-forløb - ét i hvert skoledistrikt - som prøvehandling. Disse evalueres og justeres i efteråret. Samtidig tilbydes sparring til sager i tidligere stadier eller meget komplekse forløb. Indsatsen suppleres af fælles VISO-uddannelse på tværs af fagområder.

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Drøftet på baggrund af oplæg fra Søren Schlüter, skoleleder på Bogense Skole og Sarah Rasmussen, leder af Videncenteret i Nordfyns Kommune. Karsten Poulsen, direktør for Børn og Unge deltog også under punktets behandling. Udvalget ønsker at investere i tidlig forebyggelse af skolefravær, og besluttede at administrationen sammen med Børne- og ungeudvalget, med inddragelse af Videncenteret, udvalgte skoler, børn/unge/familier samt evt. andre relevante aktører, skal udarbejde et forslag til en prøvehandling (indsats og økonomi) ud fra følgende ramme:

- Periode for prøvehandling: 2 år
- Opstart efterår/vinter 2025
- Som udgangspunkt ét årsværk
- Fokus på en tidligt forebyggende indsats og koblingen mellem skole og hjemmet/familierne.
- Udmøntning skal ske i samarbejde mellem Børne- og ungeudvalget og Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Bilag

Bilag 1. Fraværsprocedure i dagtilbud og skole

Bilag 2. Notat om KIS – Kom i Skole

Bilag 3. Strategi for forebyggelse og tidlig indsats 2021-2026

Punkt 18: Udvalgets kompetence til igangsættelse af indsatser, prøvehandling mv.

S2025-180

Sagens kerne

Med denne sag skal Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme drøfte udvalgets kompetence til at igangsætte konkrete indsatser og prøvehandling, herunder afklaring af, om sådanne beslutninger skal forelægges Kommunalbestyrelsen til godkendelse og i givet fald hvilke.

Formålet med drøftelsen er at skabe fælles afklaring af:

- I hvilket omfang Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme selv kan igangsætte konkrete indsatser og prøvehandling inden for den afsatte økonomiske ramme
- Hvornår og i hvilket omfang Kommunalbestyrelsen skal forelægges sådanne initiativer til godkendelse og ikke kun orientering
- Hvordan koordinering med de relevante fagudvalg bedst tilrettelægges, herunder hvornår sager bør fremlægges som drøftelses- eller orienteringspunkter i fagudvalgene.

Udvalgets kommissorium vedlægges sagen.

Administrationens indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme drøfter udvalgets kompetence til at igangsætte indsatser og prøvehandling samt principper for koordinering med fagudvalgene og evt. forelægelse for Kommunalbestyrelsen.

Sagens baggrund

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme er etableret som et § 17, stk. 4-udvalg som led i Budget 2025. Ifølge kommissoriet har udvalget en rådgivende, tværgående og forberedende funktion i arbejdet med at omsætte kommunens strategiske mål til konkrete handlinger inden for forebyggelse og sundhedsfremme.

Udvalget er organisatorisk oprettet under Kommunalbestyrelsen, som har den formelle beslutningskompetence i forlængelse af de anbefalinger og forslag, udvalget fremsætter. Kommissoriet indeholder dog ikke en nærmere afgrænsning af udvalgets kompetence i relation til at disponere midler eller selvstændigt iværksætte indsatser - eksempelvis gennem igangsættelse af en sundhedsprofilundersøgelse eller prøvehandling.

Udvalgets opgave er at understøtte en tidlig og helhedsorienteret indsats med fokus på sårbare børn, unge og voksne gennem tværfagligt samarbejde, evidensbaserede metoder og bæredygtige løsninger. Dette indebærer bl.a. behov for at kunne teste nye tilgange i praksis.

På udvalgets første møde den 26. marts 2025 tilkendegav udvalget et ønske om, at dets arbejde i høj grad skal bidrage til at fremme en tværgående tilgang og medvirke til at bryde siloer i det kommunale arbejde. Udvalget ønsker i den forbindelse at fungere som en rådgivende instans i relation til de relevante fagudvalg.

Udvalgets arbejde indebærer behov for løbende koordinering med fagudvalgene, særligt ved planlægning og gennemførelse af prøvehandling. Det vurderes hensigtsmæssigt, at fagudvalgene orienteres og/eller inddrages, når dette er relevant i relation til konkrete initiativer.

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Drøftet.

Udvalget igangsætter selv prøvehandling i tæt samarbejde med fagudvalgene og sørger for løbende opfølgning over for Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Kommissorium for §17.4-udvalget vedrørende forebyggelse og sundhedsfremme

Punkt 19: Sundhedsprofilundersøgelse for børn og unge i Nordfyns Kommune

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme bad på mødet den 6. maj 2025 om at få belyst og afdækket mulighederne for at udarbejde en sundhedsprofil for børn og unge i Nordfyns Kommune - herunder med inddragelse af målrettede kvalitative interviews og ekstern bistand. Arbejdet skal tage afsæt i inspiration fra andre kommuner og suppleres med eksisterende viden, herunder resultater fra den årlige trivselsmåling på skoleområdet.

Med denne sag orienteres udvalget om erfaringer, og der skitseres mulige veje, hvis der ønskes en lignende indsats i Nordfyns Kommune. Formålet er at give et overblik over, hvordan sundhedsprofiler blandt børn og unge gennemføres i praksis, hvilke organisatoriske krav det stiller, og hvordan kvantitative og kvalitative data kan kombineres. Der lægges op til en drøftelse af, hvordan en sundhedsprofilundersøgelse kan tilrettelægges i en nordfynsk kontekst - med blik for både metodevalg, samarbejdsformer og ressourcebehov.

Det foreslås, at en eventuel sundhedsprofil kobles op på Strategi for forebyggelse og tidlig indsats i Nordfyns Kommune, som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 29. april 2025. Strategien rummer som en central målsætning, at Nordfyns Kommune skal arbejde mere systematisk med data og viden om børn og unges sundhedstilstand. Strategi for forebyggelse og tidlig indsats i Nordfyns Kommune vedlægges sagen.

Administrationens indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme drøfter sagen med udgangspunkt i modeller for sundhedsprofiler og herefter godkender:

1. At der igangsættes udarbejdelse af en sundhedsprofil for børn og unge i Nordfyns Kommune i efteråret 2025.
2. At der påbegyndes arbejde med at inddrage studerende til at understøtte gennemførelse af kvalitative interviews som led i praktikforløb; såfremt dette ikke måtte være muligt, kan opgaven alternativt varetages gennem en projektansættelse inden for den afsatte økonomiske ramme.
3. At udgifter i forbindelse med gennemførelse af sundhedsprofilundersøgelsen afholdes inden for § 17, stk. 4-udvalgets afsatte økonomiske ramme.

Sagens baggrund

Mange kommuner benytter i dag sundhedsprofiler for børn og unge - eksempelvis gennem platformen BørnUngeLiv - som led i en mere systematisk og datainformeret forebyggelsesindsats. Sundhedsprofilerne indeholder typisk spørgeskemaundersøgelser blandt elever på forskellige klassetrin og bruges i arbejdet med trivsel, bevægelse, fællesskab og risikoadfærd.

I nogle tilfælde suppleres spørgeskemadata med kvalitative bidrag, fx interviews eller fokusgrupper, for at skabe en mere nuanceret forståelse af børn og unges hverdag og livssituation.

Muligheder med BørnUngeLiv

Administrationen har rettet henvendelse til Foreningen BørnUngeLiv for at afdække mulighederne for at anvende platformens moduler i arbejdet med sundhedsprofiler. Nordfyns Kommune er i forvejen medlem af foreningen og anvender allerede PLUS-modulet. Ved tilkøb af øvrige moduler betales abonnementsudgift for hvert modul; Nordfyns Kommune opnår dog adgang uden særskilt opstartsgebyr.

De fire moduler, som kan indgå i arbejdet med sundhedsprofiler, er:

- Småbørnsmodulet
Spørgeskemaer målrettet forældre til børn fra 8-10 måneder og op til 7 år. Modulet giver indblik i børns trivsel og udvikling og kan anvendes både i sundhedsplejens arbejde og i strategiske indsatser.
- Grundskolemodulet
Spørgeskemaer til elever i 0.-10. klasse samt forældre i indskoling og mellemtrin. Dækker sundhed, trivsel, styrker og vanskeligheder (SDQ) samt mulighed for undervisningsmiljøvurdering.

- Ungeprofilundersøgelsen
Statistisk undersøgelse målrettet unge i 7.-9. klasse, unge i alderen 15-30 år i uddannelse samt unge uden for uddannelse og beskæftigelse. Omfatter trivsel, sundhed, risikoadfærd m.m.
- BørnUngeLiv PLUS (Anvendes allerede i dag)
Samarbejdsredskab for fagprofessionelle og forældre målrettet børn og unge med behov for særlig indsats. Indeholder bl.a. SDQ og værktøjer til monitorering, opfølgning og evaluering.

Nordfyns Kommune vil med modulerne få adgang til ubegrænset antal brugere og undersøgelser. Undersøgelserne kan kombineres med undervisningsmiljøvurderinger, og data kan trækkes på individ-, klasse-, skole- og kommuneniveau.

Eksempler på anvendelse af sundhedsprofilundersøgelser

Flere kommuner gennemfører regelmæssige elektroniske spørgeskemaundersøgelser blandt elever i grundskolen - typisk på udvalgte klassetrin som fx 0., 2., 5. og 7.-10. klasse. Spørgeskemaerne tilpasses klassetrinnet og dækker temaer som kost, bevægelse, trivsel, fællesskab og risikoadfærd.

Data anvendes ofte på tre niveauer:

- Individuelt niveau: Sundhedsplejen bruger elevens svar i forbindelse med sundhedssamtaler.
- Klasse- og skoleniveau: Lærere og ledelse arbejder med klasseprofiler og inddrager forældre.
- Kommunalt niveau: Resultaterne anvendes som grundlag for sundhedsfremme, forebyggelse og strategisk planlægning.

Nogle kommuner vælger desuden at koble data fra grundskolen med data fra ungeprofilundersøgelser på ungdomsuddannelser eller blandt unge uden for uddannelse og beskæftigelse. Dette giver mulighed for at følge udviklingen over tid og identificere sammenhænge på tværs af alder og målgrupper. Resultaterne bruges både til at justere indsatser og til lokal benchmarking ift. nationale og regionale tendenser.

Kvalitative og kvantitative data

En række kommuner vælger at supplere spørgeskemaundersøgelser med kvalitative metoder - fx interviews, fokusgrupper eller elevinddragelse - for at få en dybere forståelse af de temaer, som fremgår af de kvantitative data. Kombinationen gør det muligt at koble bred datadækning med lokale og kontekstnære indsigter.

Kvantitative data anvendes typisk til at identificere mønstre, tendenser og risikoområder - fx lav trivsel i bestemte klassetrin eller forskelle mellem køn. På baggrund af disse fund kan der gennemføres målrettede kvalitative undersøgelser, som kan give viden om årsager, oplevelser og behov bag tallene. Omvendt kan kvalitative erfaringer også bruges til at kvalificere spørgerammer eller formulere nye indikatorer.

Udvalget har tidligere drøftet muligheden for, at studerende fra Folkesundhedsvidenskab kan inddrages til at understøtte det kvalitative arbejde - fx i form af interviews eller dataanalyse. Administrationen kan afdække mulighederne for dette nærmere, herunder kontakt til Syddansk Universitet (SDU) og afklaring af rammer og opgaver. Såfremt det ikke viser sig muligt at etablere et samarbejde med studerende, vil administrationen - inden for udvalgets eksisterende ramme - kunne iværksætte en alternativ løsning gennem projektansættelse af relevant faglig profil til at varetage opgaverne.

Sammenhæng med Strategi for forebyggelse og tidlig indsats i Nordfyns Kommune

Strategien rummer som en central målsætning, at der skal arbejdes mere systematisk med data og viden om børn og unges sundhedstilstand. Det fremgår, at sundhedstiltag i højere grad skal målrettes og tilpasses på baggrund af valide data. Derfor lægger strategien op til, at der udarbejdes sundhedsprofiler for børn og unge, som kan danne grundlag for mere præcise og effektive sundheds- og forebyggelsesindsatser lokalt.

Økonomiske oplysninger

Udgifter til gennemførelse af sundhedsprofilundersøgelsen - herunder adgang til BørnUngeLivs tre supplerende moduler (Småbørn, Grundskole og Ungeprofil), indsamling af supplerende kvalitative data og inddragelse af studerende til facilitering af interviews - afholdes inden for den afsatte økonomiske ramme på 3 mio. kr. årligt til § 17, stk. 4-udvalgets arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme. Nordfyns Kommune er allerede medlem af BørnUngeLiv og anvender PLUS-modulet. Udgifter til de tre supplerende moduler udgør:

- Småbørnsmodul: 13.325 kr.
- Grundskolemodul: 27.675 kr.
- Ungeprofilmodul: 27.675 kr.

Det vurderes samlet, at udgifterne til én gennemførelse af sundhedsprofilen, inkl. adgang til de tre supplerende moduler og supplerende kvalitative data, vil udgøre maksimalt 90.000 kr. Heraf forventes alene mindre udgifter i forbindelse med studerendes medvirken (transport, forplejning mv.), som ligeledes afholdes inden for udvalgets ramme. Såfremt det ikke viser sig muligt at inddrage studerende i det kvalitative arbejde, foreslås det, at der - inden for udvalgets eksisterende ramme - reserveres op til 300.000 kr. til en eventuel projektansættelse af relevant faglig profil, som kan varetage opgaver relateret til planlægning, gennemførelse og analyse af de kvalitative data.

Beslutningskompetence

Udvalget for Sundhedsfremme og Forebyggelse.

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Udvalget godkendte, at der igangsættes en sundhedsprofilundersøgelse hurtigst muligt med fokus på alle målgrupper inden for den i sagen beskrevne ramme og økonomi.

Punkt 20: anbefalinger og konklusioner fra Trivselskommissionen

S2024-13137

Sagens kerne

Med denne sag orienteres udvalget om Trivselskommissionens konklusioner og samlede anbefalinger, som blev offentliggjort i februar 2025.

Kommissionen blev i 2023 nedsat af Regeringen for at belyse børn og unges (0-25 år) trivsel og komme med forslag til, hvordan mistrivsel og sårbarhed kan forebygges og afhjælpes, samt hvordan robusthed og myndiggørelse kan styrkes.

Trivselskommissionen har offentliggjort 35 anbefalinger som skal - trods forskellige målgrupper og karakter - ses som en samlet helhed, der tilsammen skal styrke børn og unges trivsel og give dem bedre forudsætninger for et godt børne- og ungeliv.

Vedlagt som bilag til sagen er henholdsvis:

- Bilag 1. Trivselskommissionens afrapportering - februar 2025
- Bilag 2. Trivselskommissionens afrapportering (kort version) - februar 2025

Administrationens indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme orienterer sig i og drøfter de overordnede konklusioner og anbefalinger fra Trivselskommissionen.

Sagens baggrund

Trivselskommissionen blev nedsat i august 2023 og afleverede sin rapport i februar 2025. Rapporten bygger på analyser og inddragelse - herunder forskere, fagpersoner, forældre og børn og unge

Trivselskommissionen har ønsket at formulere et dansk svar på en vestlig udfordring - med afsæt i styrker som pædagogik, dannelse, fællesskaber og et stærkt civilsamfund. Trivselsudfordringerne ses på tværs af vestlige lande og er bl.a. knyttet til samfundstendenser som et højt tempo i hverdagen, sociale medier, individualisering og et forandret forældreskab.

Kommissionen konkluderer, at langt de fleste børn og unge i Danmark trives - også i international sammenligning. Alligevel har mistrivsel været stigende gennem en årrække, både herhjemme og i andre vestlige lande. Flere har dårlig trivsel, færre har høj trivsel, og omkring hver tiende har en registreret psykiatrisk diagnose - dog uden entydig sammenhæng til mistrivsel.

Mistrivsel er særligt udbredt blandt ældre børn og unge, og piger trives generelt dårligere end drenge, især ift. selvværd, tro på egne evner og fysiske symptomer. Samtidig ses tegn på mistrivsel hos drenge ift. eksempelvis udadreagerende adfærd. Der er også tydelige sociale forskelle: børn og unge med lav socioøkonomisk baggrund trives dårligere. Mistrivsel er særligt markant i grupper som børn med funktionsnedsættelser, LGBT+-unge og børn i udsatte hjem.

Trivselskommissionens otte anbefalingstemaer - i hovedtræk

1. Nyt sprog for trivsel - 4 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Unge skal have et sprog, der ikke sygeliggør almindelige følelser som tvivl, usikkerhed og nedtrykthed.
- Hjælp og støtte skal gives efter behov - ikke kun ved diagnose.

2. Et balanceret digitalt liv - 6 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Skærmtid og sociale medier skal reguleres mere - både politisk og lokalt.
- Skoler og fritidstilbud opfordres til at arbejde aktivt med digitale grænser.

3. Karakterdannelse og myndiggørelse - 6 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Fokus på livsduelighed: selvregulering, vedholdenhed, ansvar og tro på egne evner.
- Fx via fritidsjobs, højere forventninger og styrkelse af unge i overgangen til voksenlivet.

4. En tidssvarende pædagogisk praksis - 7 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Mindre fokus på præstation og karakterer - mere på dannelse og trivsel.
- Forslag om justering af prøver og karakterskala og fokus på inklusion.

5. Fællesskaber i fritiden - 5 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Frivillige fællesskaber, sport og kultur skal ses som aktive trivselsindsatser.
- Kommuner opfordres til at bygge bro fra SFO og klubber til foreningslivet.

6. Krop og bevægelse - 2 anbefalinger i hovedtræk:

- Mere leg og bevægelse i hverdagen - også som trivselsindsats.
- Tidlig indsats for sunde vaner og realistisk kropsforståelse.

7. Tidlig og rettidig indsats - 3 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Fokus på at finde og støtte børn i udsatte familier - tidligt og uden bureaukratiske barrierer.
- Forslag om én indgang til kommunen og færre siloopdelte indsatser.

8. Forældreskab anno 2025 - 2 anbefalinger, herunder i hovedtræk:

- Forældre opfordres til at give børn tryghed og retning - uden overbeskyttelse og kontrol.
- Særligt fokus på støtte til forældre i sårbare situationer.

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 06-05-2025

Konkret drøftelse udsat til næste møde.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Udsat.

Bilag

Bilag 2. Trivselskommissionens afrapportering (kort version) - Feb. 2025

Bilag 1. Trivselskommissionens afrapportering - Feb. 2025

Punkt 21: Eventuelt

S2024-13137

Sagens kerne

Punkter til eventuelt.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse og orientering.

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Intet.

Punkt 22: Næste møde

S2024-13137

Sagens kerne

Udvalget drøfter planlægning af det kommende møde.
Udvalgets årshjul vedlægges.

Administrationens indstilling

Forelægges til drøftelse.

Sagens baggrund

På baggrund af dagens møde afklares eventuelle opfølgende punkter samt behovet for yderligere kortlægning eller analyser for at sikre et godt grundlag for de videre drøftelser.

Økonomiske oplysninger

Ingen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme.

Lovgrundlag

Intet.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

-

Bilag

Årskalender 2025 for §17, stk. 4-udvalget for Sundhedsfremme og Forebyggelse – Pr. 24. juni 2025

Punkt 23: Præsentationsmateriale

S2025-2727

Sagens kerne

-

Administrationens indstilling

-

Sagens baggrund

-

Økonomiske oplysninger

-

Beslutningskompetence

-

Lovgrundlag

-

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

-

Bilag

Præsentation til fra Nyborg Kommune til udvalgsrådet den 24.06.25

Punkt 24: Godkendelse af beslutningsprotokol

S2025-1289

Sagens kerne

Udvalget skal, jf. Kommunestyrelseslovens § 20, godkende beslutningsprotokol for dette møde.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert udvalgsmedlem godkende dette punkt i dagsordenssystemet Prepare/First Agenda.

Aktuel beslutning på §17, stk. 4 - Udvalget for Forebyggelse og Sundhedsfremme 24-06-2025

Godkendt.